

17.91x14.3	1	2	עמוד	המגזין	מעריב	10/04/2022	81284868-5
בנימין זאב הרצל - בהקשר לציונו - 80790							

«ד"ר יוחנן בן יעקב

מלחמת זהות

הדרישה להכנסת חמץ בפסח לבסיסי צה"ל, והעתירה לבג"ץ על מנת שיאשר זאת, הן צעד במאבק לריסוק זהותה היהודית הלאומית של מדינת ישראל

העתקים והמושרשים ביותר. התוצאה החמורה של קעקוע הסמל היהודי הגלום באיסור חמץ היא סדיקת האפשרות לקיום חברה יהודית, לא־חדות לאומית ולבניינו של צבא העם. מה ייותר ממדינת ישראל בהיעדר שורש עמוק במורשת הדורות? מה מצדיק את קיומנו במרחב עוין זה, שמאיים עלינו בהשמדה? זו תביעה שמאיימת על צדקת קיומה של מדינת ישראל ועל הצידוק לחיות דווקא בארץ ישראל. עקירת איסור החמץ בפסח כסמל לאומי – משמעה קריאה לחזור למ־צרים, לשוב אל הגלות ולהתבולל.

מהלך זה ונוספים כמוהו נראים גם כמכוונים לדחוק את רגלי החיילים הדתיים מצה"ל. זו פגי־עה חמורה בביטחון המדינה ובצבא העם. מה לו לבג"ץ להתערב בסוגיות חברתיות־תרבותיות־ציבוריות אלו, שאינן עניין להכרעה משפטית? יתכבד בית המשפט ויניח לציבור היהודי להכ־ריע בשאלות ערכיות באמצעות נציגיו הנבחרים. שימוש במושגי ה"סבירות" וה"מידתיות" הוא מסווה למימוש אג'נדה ערכית מסוימת. הציבור לא העניק לבית המשפט סמכות לכך. ● הכותב הוא בן וחבר קיבוץ כפר עציון, מח"ל בני עקיבא לשעבר

היא היכולת להגביל, לרסן ולעדין את התאוות, התשוקות והיצרים. התובעים להתיר חמץ בפסח בבסיסי צה"ל אינם מסוגלים לרסן את עצמם, לכבוש את יצר הטשטוש ואת להט ההרס שמ־קנן בתוכם. אילו היו אלו גויים, היינו מתקור־ממים ומייחסים להם אנטישמיות. לכל חברה כללי התנהגות בסיסים, גבולות שמאפיינים אותה. בהיעדרם היא איננה קיימת. הכללים הללו מגבילים את החופש המוחלט, במטרה לאפשר קיומה של חברה אנושית. חברה זקוקה לסמלים. אין חירות בלי אחריות ובלא סמלים מכונני זהות.

ואילו דווקא כאן, בישראל, מכריזים יהודים מלחמת זהות אנטי־יהודית, מבקשים לעקור מה־שורש את אחד מסמלי הזהות היהודית הלאומית

לכל חברה כללי
התנהגות בסיסיים,
גבולות שמאפיינים אותה.
בהיעדרם היא איננה קיימת.
חברה זקוקה לסמלים

קדשתי 20 שנה לחינוך היהודי בכרית המועצות בשליחות מדינת ישראל. פגשתי אלפי יהודים שלא ידעו דבר על משמעות המושג "יהודי" מלבד הידיעה שבנתיים לא אכלו לחם בחג הפסח, כי סבתא או סבא דרשו זאת. הימנעות מאכילת לחם בפסח הייתה הנימה הדקיקה היחידה שקשרה אותם לזיכרון ההיסטורי. הם לא נהגו כך מטע־מי דת ולא העלו על דעתם שעניין זה מגביל את חירותם. עבורם היה זה סמל לאומי, ביטוי השתייכות לעם ישראל, באפלת המשטר הקר־מוניסטי האכזר.

בספרו "אלטנוילנד" תיאר הרצל את ליל הסדר במדינת היהודים שחזה: ליל הסדר "עורר את רגשותיו העזים ביותר של כל מי שמסר גל לחוש יראת כבוד כלפי הנשגב... אחד המ־סובים... חווה את ההשכלה, את התנערות מכל סממן יהודי... בליל הסדר הזה הרגיש כמו הבן האובד". הרצל, שהיה יהודי חילוני אך לא מת־בולל, הבין את הצורך בסמלי זהות לאומית. לא היה לליל הסדר שתיאר ממד דתי־פולחני, אלא לאומית־תרבותי. מהות החירות שהצירוף "חמץ ומצה" מסמל